

30 mart 1931 tarihinde Cenevrede imzalanan ecnebi otomobil arabalarının tâbi olacakları malî mükellefiyet hakkındaki mukavelenin tasdikına dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve îlânı : 12/V/1934 - Sayı : 2698)

No.
2424

Kabul tarihi
3 - V - 1934

BİRİNCİ MADDE — 30 mart 1931 tarihinde Cenevrede imzalanan ecnebi otomobil arabalarının tâbi olacakları malî mükellefiyet hakkındaki mukavelename tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun abkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

6 mayıs 1934

**ECNEBİ OTOMOBİL ARABALARININ TÂBİ OLACAKLARI MALİ MÜKELLEFIYET
HAKKINDA MUKAVELENAME**

Otomobillerin Beynelmilel gelip gitmesini teşhiil arzusunda bulunan Yüksek Âkit Taraflar;
Eenebi otomobil arabalarına bahşolunacak, kabil olduğu kadar vâsi bir vergi muafiyetinin bu hususta esaslı bir faide temin edeceğini nazarı itibare alarak,
Murahaslarını berbeğiâti tayin etmişlerdir.

İşbu zevat usulü dairesinde görülen salâhiyetnamelerini irae ettikten sonra mevaddı atiyeyi karar altına almışlardır:

Birinci madde

Yüksek Âkit Taraflardan birinin arazisi üzerinde gidip gelen, Yüksek Âkit Taraflardan bir diğèrinin arazisi dahilinde müseccel otomobil arabaları, aşağıdaki maddelerde tasrih olunan şerait dahilinde, birinci Yüksek Âkit Taraf arazisinin her tarafında veya bir kısmında otomobile malikiyet vergi ve rüsumundan ve otomobillerin gidip gelmesi vergi ve resimlerinden muaf-tırlar. Bu muafiyet istihlâk vergi ve resimlerine şamil değildir.

Herhalde, ücret mukabili eşhas naklinde kullanılan arabalarla eşyayı ticariye naklinde kullanılan arabalar işbu mukavelename dairei şümulünden hariçtirler.

İkinci madde

Birinci maddede tahsis olunan muafiyet, her Yüksek Âkit Tarafın arazisi dahilinde, bir sene zarfında bu arazi dahilinde geçecek doksan günlük bir mecmu müddeti temsil eden bir veya müteaddit ikametler için verilmiştir; bu müddet, üçüncü maddede mevzuubahs mali mükellefiyet cüzdanının itası tarihinden itibaren gün begün sayılır.

Muafiyet müddetinin hesabında, gün, gece yarısından gece yarısına itibar olunur, her gün akşamı tam bir gün sayılır. Maamafih çıkış günü ile giriş günü arasında bir günden fazla bir

fasıla mevcut olduğu zaman çıkış günü sayılmaz.

İkametin muafiyet müddetini tecavüz eden kısmına ait vergiler ve rüsum hakkında yapılacak muameleleri hesabıye, vergilerin ve rüsumun tarholunduğu memlekette tescil edilmiş arabalar hakkındaki muamelelerden daha gayri müsait olmayacaktır.

Üçüncü madde

Bundan evvelki maddede kastedilen muafiyetten istifade edebilmek için araba, işbu mukavelenameye mülhak nümuneye göre tertip edilmiş ve tescilinin yapıldığı memleketin sahibi salâhiyet makamı veyahut mezkûr makameca kendisine bu husus için salâhiyet verilmiş bir teşkilât tarafından ita kılınmış beynelmilel bir mükellefiyeti maliye cüzdanını haiz olmalıdır.

Cüzdan, alâkadar Yüksek Âkit Tarafın arazisine girerken ve çıkarken vize edilmek üzere hudut gümrük bürosuna arz edilir.

Dördüncü madde

Yüksek Âkit Taraflardan birinin arazisi dahiline malî mükellefiyet cüzdanının bahşettiği hak ile girmiş olan bir araba çıkış vizesi yapılmadan çıkarsa ve çıkış tarihini tayin imkânı olmazsa bu arabanın cüzdanı mezkûr arazi dahilinde hükümsüz addedilebilir.

Beşinci madde

Malî mükellefiyet cüzdanı, itası tarihinden itibaren bir sene müddetle muteberdir. Araba, sahibini veya zilyedini değiştirirse, yahut arabanın sicil numarası değişmiş olursa, sahibi salâhiyet makamı veya bu makamca kendisine salâhiyet verilmiş teşkilât tarafından cüzdanda lâzımgelen tadilat icra edilir.

Yukarıda zikredilen meriyet müddetinin bitiminden evvel aynı araba için, Yüksek Âkit Taraflardan bir diğerrinin arazisi dahilinde yapılacak tescil müstesna, yeni bir cüzdan ita edilemez. Hiç bir zaman malî mükellefiyet cüzdanının nüshai sanıyesi verilmez.

Altıncı madde

Birinci maddenin birinci fıkrasında kastedilen arabalar, müruriye resimleri ve mahallinde verilen sair rüsumu mümasile hususunda, bu resimlerin ahzoluunduğu arazi dahilinde müseccel arabaların tâbi tutuldukları muameleden daha az müsait muameleyle tâbi tutulmayacaklardır.

Yedinci madde

İşbu mukavelename mevaddının tefsiri veya tatbiki hususunda Yüksek Âkit Taraflardan ikisi veya bir çoğu meyanında bir ihtilâf zuhur ederse ve bu ihtilâf doğrudan doğruya Taraflar arasında halledilemezse mesele istişarî reyî alınmak üzere Cemiyeti Akvamın istişarî ve fennî muvasalâ ve transit komisyonuna tevdi olunur.

Sekizinci madde

Yüksek Âkit Tarafların her biri imza ve tasdik veya muvafakat beyanı esnasında işbu mukavelenameyi kabul etmekle müstemlekelerinin, himayesi altında bulunan memleketlerin ve deniz aşırı arazisinin, hakimiyeti veya mandası altındaki ülkelerin heyeti mecmuasına veya her hangi bir kısmına ait hiç bir mecburiyet deruhde etmediğini beyan ve ilân edebilir. Bu halde işbu mukavelename mezkûr beyannamede zikrolunan memalik için kâbilî tatbik olamaz.

Yüksek Âkit Tarafların her biri bilâhare işbu mukavelename ahkâmının, yukarıki fıkrada mezkûr beyanata mevzu teşkil eden arazinin heyeti mecmuasında veya bir kısmında tatbikını arzu ettiğini Cemiyeti Akvam Umumî Kâtipliğine bildirebilir. Bu takdirde Kâtibî Umumiliğın mezkûr

ışarı ahzi tarihinden altı ay sonra mukavelename ışarda kastedilen bütün memleketlere teşmil edilir.

Kezalik, Yüksek Âkit Taraflardan herbiri, onyedinci maddede zikredilen iki senelik müddetin hitamından sonra müstemlekelerinin, himayesi altında bulunan memleketlerin ve deniz aşırı memalikin veya hâkimi yahut mandası altına konulmuş memalikin umumunda veya bir kısmında işbu mukavelenamenin tatbikına nihayet verilmesini arzuettiğini her zaman ilân ve beyan edebilir. Bu takdirde mukavelename, Kâtibi Umumilik tarafından bu yolda bir tebliğin ahzinden bir sene sonra tebliğde mevzubahs edilen arazide kabiliyeti tatbikiyesini kaybeder.

Kâtibi Umumî işbu madde mucibince alacağı tebliğat ve beyanatı Cemiyeti Akvamın bileümle azalarına ve onuncu maddede kastedilen azanın gayri Devletlere tebliğ eder.

Dokuzuncu madde

Merbut, mülhak protokolde mevcut olan tefsirler ve kaydi ihtiraziler kabul olunmuşlardır ve işbu mukavelenamenin haiz olduğu kuvveti, kıymeti ve müddeti haiz olacaklardır.

Onuncu madde

Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteber olan işbu mukavelename bugünün tarihini taşıyacaktır.

İşbu mukavelename 30 eylül 1931 tarihine kadar her Cemiyeti Akvam azası namına ve Cemiyeti Akvam azası olmayıpta işbu mukavelenameyi tanzim eden konferansta temsil edilmiş veyahut kendisine Cemiyeti Akvam meclisi tarafından bu husus için işbu mukavelenamenin bir nüshası gönderilmiş olan her Devlet namına imza edilebilir.

On birinci madde

İşbu mukavelename tasdik olunacaktır.

Tasdik vesikaları Cemiyeti Akvam kâtibi umumisine tevdi olunacak, Kâtibi Umumî dahi işbu vesaiki ahzylediğini bileümle Cemiyeti Akvam azasına ve onuncu maddede kastedilen azanın gayri Devletlere bildirecektir.

On ikinci madde

1 teşrinievvel 1931 den itibaren her Cemiyeti Akvam azası veyahut onuncu maddede kastedilen azanın gayri her Devlet namına işbu mukavelenameye iltihak edilebilir.

Muvafakat vesaiki Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisine tevdi olunur. Kâtibi Umumî dahi işbu vesaiki tesellüm ettiğini bileümle Cemiyeti Akvam azasına ve mezkûr maddede kastedilen azanın gayri Devletlere bildirir

On üçüncü madde

Her yüksek Âkit Taraf tasdiklerinin ve muvafakatının iktisabı hükmetmesini, bir veya bir kaç Cemiyeti Akvam azasının ve yahut tasdik veya muvafakat vesaikinde tasrih edilecek azanın gayri Devletlerin muvafakat ve tasdikına talik edebilir.

On dördüncü madde

İşbu mukavelename Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisi tarafından, Cemiyeti Akvam azası veya azanın gayri beş Devlet namına yapılacak tasdik veya muvafakat alındıktan altı ay sonra mevki meriyete geçer.

İktisabı hükmetmesi evvelki maddede zikredilen şeraite muallâk tasdikler yahut muvafakatler, mezkûr şerait itmam ve ikmal edilinceye kadar bu adet dahilinde sayılmaz.

On beşinci madde

İşbu mukavelenamenin mevkiî meriyete geçmesinden sonra vaki olacak tasdikler veya muvafakatlar gerek Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisi tarafından teslim edildikleri tarihten, gerekse on üçüncü maddede zikredilen şartın itmam olunduğu tarihten altı ay sonra iktisabı hükmederler.

On altıncı madde

İşbu mukavelename iki sene mevkiî meriyette kaldıktan sonra, her vakit, üç Yüksek Âkit Tarafça onun tashih ve tadili talep edilebilir.

Yukarıki fıkrada kastedilen talep Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumisine tevcih olunur. Kâtibi Umumi de bu talebi Yüksek Taraplara bildirir ve Cemiyeti Akvam Meclisini bu husustan haberdar eder.

On yedinci madde

İşbu mukavelenamenin mevkiî meriyete geçmesi tarihinden itibaren iki senelik bir müddetin hitamından sonra işbu mukavelename Yüksek Âkit Taraplardan her hangi biri tarafından mefsuh addedilebilir.

Fesih keyfiyeti Cemiyeti Akvam Kâtibi Umumiliğine tahrirî şekilde bildirilecek o dahi bileümle Cemiyeti Akvam azasını ve onuncu maddede kastolunan azanın gayri Devletleri fesihden haberdar edecektir.

Fesih kâtibi umuminin tebellûğ tarihinden bir sene sonra iktisabı hüküm edecek ve bu feshin hükmü, ancak, fesih, Cemiyeti Akvam azasından ve azanın gayri hangi Devlet namına yapılmışsa ona munhasır kalacaktır.

Eğer, aynı zamanda veya birbirini müteakip yapılan fesihler neticesinde işbu mukavelename ahkâmile bağlı olan Cemiyeti Akvam azası veya azanın gayri Devletlerin adedi beşten aşağı düşerse mukavelename meriyetten sakıt olur.

Yukarıda zikredilen murahaslar işbu mukavelenameyi tasdiklan ilmeal imza ederler.

Cemiyeti Akvam Meclisi Kâtibi Umumiliği Hazinesi evrakında muhafaza edilecek ve asılma mutabakatleri musaddak suretleri bileümle Cemiyeti Akvam Meclisi azalarile onuncu maddede mezkûr, azanın gayri Devletlere gönderilecek olan yalnız bir nüsha halinde Cenevrede 30 mart 1931 de tanzim olmuştur.

Belçika :

J. de Ruelle

(Müstemlekât ve manda altında memalik için bilâhare muvafakat kaydi ihtirazisile)

Büyük Britanya ve Şimalî İrlânda ve Britanya İmparatorluğunun ayrıca Cemiyeti Akvam azası olmayan bileümle aksarı :

İngilizce aslından tercümesi :

İmzaman müstemlekelerle, himaye altında memleketlere, denizaşırı memleketlere yahut hakimiyet altında veya himaye altında memleketlere şamil olmadığını beyan ederim ;

P. C. Franklen

Danimarka :

E. Simoni

Serbest Danzik şehri :

İstizana talikan ;

Dr. Rasinski

İspanya :

C. Resines

İtalya :

C. de Constantin

Lüksemburg :

Ch. G. Vernaire

Hollanda :

J. F. Schönfeld,

M. L. Mezjers

Polonya :

Dr. Rasinski

Portekiz:

A. M. Ferraz de Andrade

İmzam ile Portekiz'in, müstemlekâ-
tı için hiç bir mecburiyet deruhde
etmediğimi beyan ederim;

İsveç:

K. I. Westman

İsviçre:

Rothmund, Häusemann, Ratzenberger

Çekoslovakya:

İng. Vaclav Roubik

Türkiye:

Cemal Hüsnü

Aslına mutabakatı tasdik edilen suret

Kâtibi Umumî namına

MÜLHAK PROTOKOL

İkinci maddeye ilâve :

İsviçrenin, sair Yüksek Âkit Taraflara, kendi hakkında, işbu mukavele sistemini tatbik etmek salâhiyetini bırakmakla beraber arazisi dahilinde, halen meri mütevali doksan günlük ve her girişte tazelenir muafiyet sistemini tatbikte devam edilebileceği kabul edilmiştir. Bu muafiyet müddeti tecavüz edildiği takdirde İsviçre kavaninine tevfiakan alınması lâzımgelcek vergi almır.

Eğer İsviçre işbu mukavelenin sistemini kabul ederse işbu mukavelename ahkâmı mucibince ver-
gi almağa mecbur olacağı tabiidir.

Üçüncü maddeye ilâve :

Yüksek Âkit Taraflar, üçüncü maddenin sonuncu fıkrasında kastedilen muamelâtın Gümrük bü-
rosunun gayri bir hudut bürosunda ifasını emretmek hakkını haizdirler.

**Ecnebi otomobil arabalarının tâbi olacakları malî mükellefiyete dair mukavelena-
meye lâhika**

Beynelmîlî malî mükellefiyet cüzdanının nümunesi

Bu cüzdan onu ita eden memleketin resmî dili veyahut dillerile yazılıdır. Açık mavi renkli ka-
bında « Carnet Fiscal international » (Beynelmîlî vergi cüzdanı) kelimelerinin Yüksek Âkit Taraf-
ların her biri lisanlarında tercümelerini havi bulunacaktır.

Bu cüzdanda bulunacak el yazısı malûmat hiç olmazsa lâtin harflerile veyahut İngiliz yazısı de-
nilen el yazısı ile yazılmış bulunacaktır.

Bu cüzdan 48 tane numaralı sayfayı ihtiva eder.

Forma merbut nümunenin forması olacaktır. (Takriben 135 mm. X 218 mm.).

*Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve
numarası*

: 5 - V - 1934 ve 1/701

*Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildi-
rildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tez-
kerenin tarih ve numarası*

: 6 - V - 1934 ve 4/447

*Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların
cilt ve sayfa numaraları*

Cilt	Sayfa
15	154
20	112,142:143
22	6,12,21,29:32